

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – Варна

Утвърдил,

Директор на РИОСВ

инж. Христина Генова

ДОКЛАД

от

контролна проверка по прилагане на екологичното законодателство

Обект: „Олива” АД, гр. Кнежа, общ. Кнежа, обл. Плевен

Дата на извършване на проверката: 21.07, 22.07. и 23.07.2020 г.

Основание за проверката: Изпълнение на Заповед № РД-373/15.05.2020 г. на Министъра на ОСВ и Заповед № 139/16.07.2020 г. на Директора на РИОСВ-Варна на основание чл. 154 от Закона за опазване на околната среда и Годишен план за контролната дейност на РИОСВ-Варна за 2020 г.

Цел на проверката: Основна цел на проверката е осъществяване на текущ контрол за изпълнение на условията в КР № 569-Н0/2018 г., влязло в сила на 21.11.2018 г., както и законовите задължения на притежателя му, произтичащи от ЗООС, специализираните закони и подзаконовни нормативни актове към тях.

Извършена е проверка на място и по документи на производствената площадка, във връзка с работата на посочените инсталации, техния капацитет, използване и съхранение на ресурси (вода, електро- и топлоенергия, суровини, спомагателни материали и горива), емисии в атмосферния въздух, отпадъчни води, шум, управление на отпадъците, опазване на почвата и подземните води, резултати от извършен мониторинг, мерки за предотвратяване и действие при аварии.

Проверените условия и констатациите за тяхното изпълнение са отразени в *Списъци за проверка на изпълнението на условията поставени с 569-Н0-И0-А0/2018 г.*, влязло в сила на 21.11.2018 г. и обхваща периода 31.01.2020 г. - 23.07.2020 г.

Резултати и заключения от извършената проверка: Проверени са следните условия:

Условие № 2. Инсталации, обхванати от това разрешително;

Условие № 3. Обхват;

Условие № 4. Капацитет на инсталациите;

Условие № 5. Управление на околната среда;

Условие № 7. Уведомяване;

Условие № 8. Използване на ресурси;

Условие № 9. Емисии в атмосферата;

Условие № 10. Емисии на отпадъчни води;

Условие № 11. Управление на отпадъците;

Условие № 12. Шум;

Условие № 13. Опазване на почвата и подземните води от замърсяване;

Условие № 14. Предотвратяване и действия при аварии;

Условие № 15. Преходни и аномални режими на работа;

Условие № 16. Прекратяване на работата на инсталациите или на части от тях.

Основна дейност на дружеството е преработка, лющене, пресоване и екстракция на маслодайни култури. Към момента на проверката не се констатира промяна в основната дейност извършвана на площадката на „Олива” АД, с. Разделна, общ. Белослав. Не са констатирани нарушения от страна на дружеството, произтичащи от други нормативни актове.

Условие № 2. Инсталации обхванати от това разрешително

Инсталация, която попада в обхвата на точка т. 6.4.2. (б) от Приложение № 4 към ЗООС:

1. Инсталация за преработка, лющене, пресоване и екстракция на маслодайни култури, която е въведена в експлоатация, съгласно Разрешение за ползване № СТ-05-81/31.01.2020 г. от началника на ДНСК, гр. София и включва:

1.1 Цех Лющачен:

- лющачни агрегати - 24 броя;

1.2 Цех Пресов:

- пекачи - 3 броя;

- преси - 4 броя;

- валцови мелници - 6 броя;

- машини за отделяне на люспа - 2 броя.

1.3 Цех Екстракция;

1.4 Цех Пелетизация:

- линии за за пелетизация на шрот - 2 броя;

- линия за за пелетизация на люспа - 2 броя.

Инсталации/дейности, непопадащи в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС

2. Парова централа с котел на твърдо гориво (слънчогледова люспа).

В момента на проверката работят следните инсталации:

• Цех Лющачен:

- лющачни агрегати - 24 броя;

• Цех Пресов:

- пекачи - 2 броя;

- преси - 2 броя;

- валцови мелници - 2 броя;

- машини за отделяне на люспа - 2 броя - не са изградени

• Цех Екстракция;

• Цех Пелетизация:

- линии за за пелетизация на шрот - 1 брой;

- линия за за пелетизация на люспа - 1 брой.

Инсталации/дейности, непопадащи в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС

1. Парова централа с котел на твърдо гориво (слънчогледова люспа).

Условие № 3. Обхват

• Територията, на която е разположена инсталацията по Условие № 2 е очертана в Приложение Карта № 3 от Заявлението. На проверката е представено копие от генералния план на площадката.

Условие № 4. Капацитет на инсталацията

• За периода от въвеждане в експлоатация (31.01.2020 г.) на инсталацията за преработка на маслодайни култури до 30.06.2020 г. са произведени 70861,41 тона продукция (олио).

• В момента на проверката котела на твърдо гориво (слънчогледова люспа) е в експлоатация с натоварване 7,3 MW и производство на пара 8,4 t/h.

- Прилага се инструкция за измерване или изчисляване на годишното производство за инсталацията по Условие № 2, която попада в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС.

Условие № 5. Управление на околната среда

- Операторът прилага системно управление по околна среда, изпълнявайки условията в комплексното разрешително.

- Изготвени са и се прилагат писмени инструкции за:

- експлоатация и поддръжка, изисквани с разрешителното;

- мониторинг на техническите и емисионни показатели, съгласно условията в комплексното разрешително;

- периодична оценка на съответствието на стойностите на емисионните и технически показатели с определените в условията на разрешителното;

- установяване на причините за допуснатите несъответствия и предприемане на коригиращи действия;

- периодична оценка на наличие на нови нормативни разпоредби към работата на инсталациите по Условие 2, произтичащи от нови нормативни актове, както и уведомяване на ръководния персонал за предприемане на необходимите организационни/технически действия за постигане съответствие с тези нормативни разпоредби. Резултатите от прилагането на инструкцията се документират и съхраняват на електронен носител при еколога.

Условие 7.6. В периода от 31.01.2020 г. до 30.06.2020 г. не са възниквали предпоставки за непосредствена заплаха за екологични щети.

Условие № 8. Използване на ресурси

Условие № 8.1. Използване на вода

- Използването на води за питейно-битови нужди се извършва, въз основа на сключен договор. Има издадено разрешително за собствен водоизточник № 21530172/17.08.2018 г. за водовземане от подземни води с цели - „промишлено водоснабдяване“, „охлаждане“ и „противопожарни нужди“.

Отчитането на количеството използвана вода за производствени нужди се извършва чрез два броя измервателни устройства, обозначени в Приложения Карта № 4.1 и Карта № 4.2 от заявлението.

- Съгласно представена справка за периода от м. февруари до м. юни 2020 г., количеството използвана свежа вода за производствени нужди е 39905 м³, а количеството вода за охлаждащи нужди е 39942 м³. Средно месечната стойност за ефективност за гореописания период е 0,93 м³/т олио.

- Изготвени са и се прилагат инструкции за:

- експлоатация и поддръжка на оборудването към процесите в цех пелетизация и пресов цех, които са най - големия консуматор на вода за производствени нужди (включително охлаждане) и инсталацията по Условие 2, попадаща в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС;

- извършване на проверки на техническото състояние на водопроводната мрежа на площадката, установяване на течове и предприемане на действия за тяхното отстраняване. Резултатите от извършените ежемесечни огледи се отразяват в чек листи за проверка;

- изчисляване на количеството използвана вода за производствени нужди (включително охлаждане) от инсталацията по Условие 2, попадаща в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС и свързаните с тяхната експлоатация съоръжения;

- измерване/изчисляване и документиране на изразходваните количества вода за производствени нужди. Документираната информация включва годишна консумация на вода и стойността на годишната норма за ефективност при употребата на вода за производствени нужди за инсталацията по Условие № 2, попадаща в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС. Води се дневник, в който се отразяват ежемесечните количества използвана вода за охлаждане;

- оценка на съответствието на нормите за ефективна употреба на вода с определените в Условие 8.1.2., както и установяване на причините за несъответствията и предприемане на

коригиращи действия. Резултатите се документират и съхраняват в дневник. Предстои да бъде извършена оценка на съответствието на годишните норми за ефективна употреба на вода, след приключване на годината, като резултатите ще бъдат докладвани в ГДОС.

- Резултатите по Условие 8.1.3 се документират в контролни карти за ежесменни проверки на състоянието и параметрите на технологичното оборудване.
- Резултатите от извършените ежемесечни огледи по Условие 8.1.4. се документират в чек листи за проверка.

Условие № 8.2. Енергия

Условие № 8.2.1. Използване на енергия

- Водят се месечни справки за изразходваните количества електроенергия и топлоенергия на електронен носител при еколога на дружеството. Съгласно представена справка, изразходваното количество електроенергия от м. февруари до м. юни 2020 г. е 1,0697 MWh/единица продукт, а изразходваното количество топлоенергия е 0,31 MWh//единица продукт.

- Прилагат се инструкции за:
 - експлоатация и поддръжка на оборудването към процесите в цех Пресов, които са най-големия консуматор на електроенергия за производствени нужди за инсталацията по Условие 2, попадаща в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС. Резултатите се попълват ежесменно в контролни карти към всеки цех;
 - експлоатация и поддръжка на технологичното оборудване към процеси в цех Пресов, цех Екстракция, цех Пелетизация, основни консуматори на топлоенергия. Резултатите се попълват ежесменно в контролни карти към всеки цех;
 - проверки на техническото състояние на топлопреносната мрежа, установяване на загуби и предприемане на действия за тяхното отстраняване. Резултатите от проверките се отразяват в чек листи от еколога или инженер поддръжка;
 - измерване и документиране на изразходваните количества електро- и топлоенергия за производствени нужди, изразени като годишна консумация на електро- и топлоенергия за производствени нужди и стойността на годишната норма за ефективност при употребата на електро- и топлоенергия на инсталацията по Условие № 2, попадаща в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС. Количеството електроенергия се отчита чрез измервателни устройства, обозначени на Карта № 9 от Заявлението. Количеството топлоенергия се изчислява по Методика за изчисляване на консумацията на топлоенергия, разработена от оператора;
 - оценка на съответствието на измерените количества консумирана електро- и топлоенергия с определените такива в Условие 8.2.1., в това число установяване на причините за несъответствията и предприемане на коригиращи действия за отстраняването им. Резултатите от изпълнението на инструкцията се документират. Водят се месечни справки за изразходваните количества електроенергия и топлоенергия на електронен носител, при еколога на дружеството. Отразени са превантивни действия за откриване на причини за разлики в отчитаните количества и заложените в КР.

Условие 8.3. Суровини, спомагателни материали и горива

- В периода м. февруари - м. юни 2020 г. употребяваните суровини при работата на инсталацията по Условие 2, посочени в Таблица 8.3.1.1. са маслодайни семена, в средно месечна стойност - 2,21 т семена/ тон масло, съгласно представена справка.

- Използваните спомагателни материали не се различават по вид от посочените в Таблица 8.3.1.2. Средномесечната ефективност за количествата използвани спомагателни материали за месеците февруари, март, април, май и юни 2020 г. е 0,52 т хексан/ т семена, съгласно представена справка.

- Изготвени са и се прилагат инструкции за:
 - осигуряваща измерване и/или изчисляване и документиране на използваните количества суровини и спомагателни материали, съгласно таблиците по Условие 8.3.1.1., Условие 8.3.1.2. и Условие 8.3.1.3., изразени като годишна консумация на суровините и спомагателните материали, и стойностите на годишните норми за ефективност при

употребата на суровините, и спомагателните материали за инсталацията по Условие 2, която попада в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС;

- оценка на съответствието на годишните стойности на нормите за ефективност при употребата на суровини, спомагателни материали за инсталацията по Условие 2. Резултатите се документират в електронен дневник, а в случай на несъответствие се вписват в дневник за регистриране на превантивни и корективни действия.

Условие 8.3.4. Съхранение на суровини, спомагателни материали и горива

• За наличния в обекта n-хексан, класифициран като опасно вещество по Регламент (ЕО) № 1272/2008 г., относно класифицирането, етикетиранието и опаковането на вещества и смеси (CLP) е осигурен информационен лист за безопасност (ИЛБ). Същият е изготвен в съответствие с изискванията на Приложение II на Регламент (ЕО) № 1907/2006 г., относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), изменено с Регламент (ЕС) 2015/830 от 28.05.2015 г.

• Представен е и ИЛБ за употребявания за нуждите на Цех „Екстракция“, n-хексан.

• На територията на обекта се съхранява n-хексан в два броя резервоари с вместимост от 30 m³ всеки. Налични са също и 1 брой резервоар с вместимост 65 m³ и 1 брой с вместимост 40 m³, предназначени за източване, съответно на мисцела и хексан от инсталацията за екстракция. И четирите резервоара са подземно разположени в бетонно легло в обособеното за целта хексаново стопанство, което е с ограничен достъп.

• Резервоарите/хексаново стопанство не са обозначени с табели, указващи категорията на опасност на n-хексана, съгласно изискването на чл. 7, ал. 2, т. 6 на *Наредбата за реда и начина за съхранение на опасните химични вещества и смеси (ОХВ и С)*. При проверката не са представени изискващите се съгласно горесцитираната наредба документи, а именно:

- оценка на безопасността на съхранението на ОХВ и С, съгласно чл. 4, т. 4 от наредбата;

- документите по чл. 4, от т. 7 до т. 11 от наредбата.

• Опасното вещество n-хексан се съхранява в обособените за целта резервоари на територията на хексаново стопанство, посочено на карта № 10 към Заявлението за издаване на КР. Не се установи промяна в мястото на съхранение на n-хексана.

• Резултатите от извършените проверки на съответствието по Условие 8.3.5.1. се документират в Контролна карта Цех „Екстракция“ (Д 10-05).

Условие № 9. Емисии в атмосферата

• На обекта не се експлоатират пречиствателни съоръжения, които не са описани в Условие 9.1.1. Към момента на проверката не са монтирани пречиствателните съоръжения към ИУ К1, К28, К30, К31, К35, К37, К39 и К41.

• Всички пречиствателни съоръжения са въведени в експлоатация, с изключение на не монтираните, описани в констатациите към Условие 9.1.1.

• Операторът е определил писмено и представил в РИОСВ-Варна с плана за собствен мониторинг данни, както следва:

- контролираните параметри (технологичните параметри, чиито контрол осигурява оптималната работа);

- оптималните стойности на всеки от контролираните параметри;

- честота на мониторинг на стойностите на контролираните параметри;

- вида на оборудването за мониторинг на контролираните параметри или методите за тяхното изчисляване.

• Изготвена е информацията по Условие 9.1.1.2. и е представена в РИОСВ-Варна, с писмо вх. № 28-00-6763/19.10.2018 г. Същата се съхранява на площадката.

• Разработени са и се прилагат следните инструкции:

- за поддържане на оптимални стойности на технологичните параметри, осигуряващи оптимален работен режим на пречиствателните съоръжения и оценка на съответствието. Съгласно представената инструкция са определени за контрол следните технологични параметри:

- контрол работата на вентилаторите - ежедневно;

